

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1934
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMEN

Holtponton

Ma már megállapítható, hogy Csehország a német birodalomhoz történt csatolása képtelen volt a nyugati hatalmak energiáit felkelteni. A hegyek már két hete vajudnak és félfő, hogy oroszlan helyett egeret fognak szűlni. Az első héten négyhatalmi, a második héten háromhatalmi nyilatkozatról volt szó, anélkül, hogy a világ valamit is megsejthetett volna abból, hogy a nyilatkozat csak a jövő eseményeinek akár utat vetni, vagy alkalmas-e a cseh köztársaság feloszlatására? Kitérűt, hogy a tárgyaló felek között a világnézeti különbözőség, a megegyezés helyes akadályává lett, később kitérűt az is, hogy a nyilatkozat, amelyet az első napokban mélysegesen elhárított Prága esete, még nincsen annyira elhárítva, hogy a támogatás mérve körül bizonyos üzleti óvatosságot ne tanúsítson.

Az angol társadalom több csoportra oszlik ebben a kérdésben, hogy Anglia milyen mérvben vehet részt egy háborúban és a többség még mindig az, amely szívesebben áldoz bizonyos mennyiségű aranyat a célra, de annál kevesebbet. Mi, akik előtt a világ legtermészetesebb dolga, hogy a háború az, amely a nemzet minden energiáját és minden energiáját igénybe veszi, meg sem tudjuk érteni, hogy hogyan lehet előre leszámolt mennyiségű katonasággal háborúra gondolni és nem tudjuk elképzelni, hogy komolyan gondolnak-e a háborúra ott, ahol csak korlátozott számban akarnak katonát látni. Mindezt ugyanakkor, amikor a tengely államainak fejei eléggé kihangsúlyozottan beszélnek a nép minden tagjának militarizálásáról. Ma Németországban bizonyára börtönbe vetnék azt, aki a minden áron való béke mellett aláírásokat gyűjtene. Ezzel szemben Angliában sikerült egy ilyen memorandumot több, mint egymillió emberrel aláírni és a londoni sajtó nem áttalotta az erről szóló híradást világgá kiűrtől.

Az angol felsőbb osztály álláspontja eléggé világossá vált lord Plymouth tegnapi felsőházi beszédében, amely szerint Csehország helyzete befeszített probléma, a véderőkötelezettség behozataláról pedig nem lehet szó. Az angol főrendi osztályról olvassuk, hogy óriási mohósággal vásárolja a kanadai birtokokat és egész vilánegyedeket épített Montreálban, amelyet csak akkor fog megszállni, ha egy európai háború törne ki. London légvédelmében nem bíznak Anglia legjobbjai, akik adott órában nemcsak Csehországot, hanem a brit anyaországot is hajlandók feladni és aranyukat mázsaszámra küldik a világ biztosabb tájára. Egyszerre azonban Londonban nagy befolyást és aktivitást fejtenek ki. A döntés megérése társadalmi ellentéteket hívott ki Angliában és ezek már két hete akadályozzák azt, hogy négy, három, vagy akár csak két hatalom is hathatós lépést tudna megtenni. Európában pedig él néhány millió ember, akinek nincsen módjában háború esetén kanadai, bombamentes luxusvillába vonulni és élénk módon ezekbe az eseményekbe sokkal kevesebb beleszólásuk van. A vajudó hegyek alján várják a fejleményeket és már egy parányi egerrel is beérik, ha ez a nyugalmat és biztonságot jelenti. Ez a néhány millió ember már belefáradt a világnézeti kérdések, hódítási vágyak körüli vitákba éppen úgy, mint a térképek és várható hadállások szemléletébe és belefáradt a két hét óta szüntelen tartó bizonytalanság érzetében és az élet nyugodt menetére vágyik.

Nem lesz négyhatalmi nyilatkozat, de katonai szövetség jön létre

Sürgősen összehívták az angol minisztertanácsot, amely a lengyelelles fenyegetéssel foglalkozott Beck londoni tárgyalásával eldől a külpolitikai helyzet

Párisból jelentik: A félhivatalos Petit Parisien úgy véli, hogy a francia kormány számára lehetetlen, hogy a maga részéről tegye meg az esetleges olasz-francia tárgyalásokra a kezdeményező lépéseket. A londoni Times úgy gondolja, a kérdést áthidalni, hogy induljanak meg titkos olasz-francia tárgyalások úgy, hogy senki se tudja meg, ki a kezdeményező fél. Így remélni lehet, hogy sikerül hamarosan tárgyalási alapot teremteni.

Daladier beszéde után minden Olaszországtól függ

A francia lapok egybehangzó elismeréssel méltatják Daladier beszédét. A szélső baloldaltól a szélső jobboldalig minden egyes lap megállapítja, hogy külpolitikai vonatkozásban az egész francia nemzet egységes.

A Le Figaro így ír: Senki se higgye azt, hogy a francia nemzet széthúzó olyan történelmi pillanatokban, amikor szomszédaink bírvágya és telhetetlensége támadást intéz a francia ellen. A Le Populaire elismeréssel adózik Daladier miniszterelnök mérsékelt hangjának és megállapítja, hogy a francia-olasz konfliktust csakis nyílt diplomáciai tárgyalással lehet elintézni.

Olaszország megmondolásán múlik, hogy béke lesz-e, vagy háború.

mert a francia nép egy talpalatnyi földet sem fog átengedni. Az Alpokon és a Rajnán túl mindenki vegye tudomásul, hogy Daladier a francia nép egységes felfogását közvetítette. Vegyük tudomásul, hogy súlyos áldozatokat fogunk hozni, amennyiben szomszédaink nem helyezkednek más álláspontonra.

„EZ MÁS HANG VOLT, MINT MUSSOLINIÉ“

Az amerikai sajtó első helyen foglalkozik Daladier francia miniszterelnök szerdai beszédével. A lapok általánosságban úgy látják, hogy Daladier beszéde tökéletesen fedi az amerikai álláspontot.

Nagy elismeréssel adóznak az amerikai lapok Daladier beszédének mérsékelt hangjáért és megállapítják, hogy milyen elhatározó ellentétben

Az angol szakszervezetek felhívása a négyhatalmi egyezmény haladéktalan megkötésére

A szakszervezetek együttes szövetsége kőnapon zárt ülést tartott a nemzetközi helyzetéről. Az ülés után most nyilatkozatot adtak ki, amelyben felszólítják Angliát, Franciaországot, Szovjetországot és Lengyelországot, hogy vállaljanak haladéktalanul kölcsönös szövetségi és feltétlen segélynyújtási kötelezettséget újabb támadás esetére.

Váratlanul összehívták az angol minisztertanácsot

Londonból jelentik: A csütörtöki rendkívüli miniszteri tanácson a nemzetközi helyzetről tárgyaltak. A Renter-iroda szerint a kabinet bizonyos közép-európai híreket mérlegelt. A Press Associated szerint lord Halifax külügyminiszter kimerítő jelentést tett a közép-európai államokkal folyó tárgyalásokról, majd a kabinet a felmerült létszámú hadsereg felszereléséről és kiegészítésének sürgősségéről tárgyalt. A Star jelentése szerint a minisztertanács tárgyalásának központjában

áll ez a hang a diktatórikus államok vezetőinek hanghordozásával. Megállapítják továbbá az amerikai lapok, hogy Daladier a demokrata államok erkölcsi felfogásának alapjaitól kezdte ellenfeleivel.

A londoni Times Daladier beszédével foglalkozva megállapítja, hogy a francia miniszterelnök olyan nyugodt hanghordozással beszélt, mint aki biztos a dolgában és hogy ez a hang mennyire más volt, mint Mussolini olasz miniszterelnök hangja.

Daladier előkelőséggel és győzelmeinek biztos tudatában adta elő mondanivalóit.

A News Chronicle dicséri Daladier miniszterelnök nyíltságát, amelynek alapja a demokrácia igazságérzete. A lap megállapítja, hogy a francia miniszterelnök példásan tett eleget a reáharulós feladatnak.

FELFEGYVERZIK A FRANCIA GYARMATOKAT

Mandel gyarmatügyi miniszter a gyarmatügyi bizottsággal közölte, hogy Franciaország különleges intézkedéseket tett a gyarmatok védelme érdekében. A gyarmati haderőt már a múlt évben megerősítették és különösen

a francia Szomáli-földön és Indokínában végrehajtott katonai intézkedésekkel foglalkozott behatóan.

Mandel miniszter bejelentette, hogy Indokínába újabb repülőgépek indultak útnak és ott repülőgépgyárat állítanak fel, amely évente 400 repülőgépmotort és legalább 1500 repülőgépet állít elő.

ban a Lengyelország elleni fenyegetés volt, míg a másik fontos kérdés az volt, hogy egy váratlan fordulat felmerülése esetén milyen magatartást tanúsítson a kormány.

Chamberlain csak az utolsó pillanatban mondott le a konzervatív pártban jelzett beszédének megtartásáról, tekintettel arra, hogy a távbeszélőn hívták a minisztertanácsra. Chamberlain a minisztertanács ülése előtt hosszasan tárgyalt Greenwood munkáspárti ellenzéki vezérrel.

Mussolini találkozni fog Göringgel

Rómából jelentik: Beavatott helyről szár mazó értesülések szerint Mussolini miniszterelnök még e héten találkozni fog Göring tábornaggal Nápolyban. Híre jár, hogy ezen a találkozón Franco tábornok is részt fog venni, de ha utazásán akadályozva lenne, úgy hármuk között a találkozó később jön létre.

Szombaton beszél Hitler

Londonból jelentik: Az egész közvélemény nagy érdeklődéssel várja Hitler szombatra jeltett beszédét, amelyet a német kancellár Wilhelmshafenben fog elmondani. Az hiszik, hogy a német kancellár ez alkalommal válaszolni fog Chamberlain birminghami beszédére.

Elmarad a hatalmak közös nyilatkozata

Londonból jelentik: Az itteni diplomáciai körök és a sajtó megítélése szerint mindinkább csökken a három-, vagy négyhatalmi nyilatkozat megtételének esélye, minthogy

Lengyelország, a legfontosabb kulcsállam, nem hajlandó olyan lépésre, amely Németország ellenségeskedésének tenné ki

és nem hajlandó nyíltan szövetségelni Szovjet-országgal sem. A súlypont mindinkább a támadás esetén teendő közös lépésekre és titkos katonai együttműködésre tevődik át. Döntő fontosságúnak tartják Beck lengyel külügyminiszter londoni látogatását. A Press Associated megállapítja, hogy a legutóbbi európai események után

a megbékélési politikát már nem tartják lehetségesnek Angliában.

La Sandre francia légügyi miniszter hétfőn Londonba utazik, hogy tárgyaljon a két ország légi együttműködéséről.

BECK LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER HÉTFŐN LONDONBA ÉRKEZIK

A Times mai száma közli Beck lengyel külügyminiszter londoni látogatásának programját. A lengyel külügyminiszter hétfőn érkezik meg az angol fővárosba és a következő napon, kedden, felkeresi lord Halifax angol külügyminisztert, majd a külügyminisztériumban tiszteletére rendezendő ebéden vesz részt. Kedden délután Chamberlain miniszterelnöknél tesz látogatást, míg este vacsorán vesz részt a miniszterelnökségen. A lap megjegyzi, hogy ez alatt megbeszéléseket fognak tartani. Szerdán délelőtt folytatják a tárgyalásokat, míg a déli órákban az angol királyi pár látja vendégül a lengyel külügyminisztert Windsorban. Este a londoni lengyel nagykövetség ad ebédet a külügyminiszter tiszteletére. A következő napon, csütörtökön, Beck külügyminiszter

az angol tengerparton megtekinti az angol flotta felvonulását.

Eden, Churchill és Duff Cooper mozgalma, amely arra irányul, hogy bővítsék ki a jelenlegi angol kormányt, az angol kormánypartban nagy visszahatást keltett. Százötven konzervatív képviselő indítványt terjesztett elő, amelyben arra kéri az alsóházat, fejezze ki bizalmát Chamberlain és kormánya iránt és ítéljen el minden kísérletet, amelynek célja, hogy a mai izgalmas és kritikus helyzetben alássa az általános bizalmat.

Londonból jelentik: Chamberlain miniszter-

Olaszország nem ratifikálta, de elismerte a Mussolini-Laval egyezményt

Még tavaly tavasszal sem emeltek kifogást a megállapodás érvényesség ellen. Mlt tartalmaz a decemberi olasz jegyzék, amelyet most hoztak nyilvánosságra?

Párisból jelentik: A Daladier miniszterelnök rádióbeszédében említett 1938. december 17-iki olasz jegyzéket és a francia választ közzétették. Az említett olasz jegyzék, amelyet Ciano gróf Francois Poncent római francia nagykövetséghez intézett, megemlíti, hogy az 1935. január 7-iki olasz-francia egyezménynek, amelyek az afrikai érdekek szabályozására vonatkozó szerződésekből állanak, nem léptek hatályba, miután jóváhagyásuk kicserélése sohasem történt meg. Még csak tárgyalásokat sem folytattak — folytatja az olasz jegyzék —, hogy Tunisz tekintetében különleges egyezményt létesítsenek, noha ennek az egyezménynek ugyancsak azon a na-

pon kellett volna életbelépnie, mint magának a szerződésnek, így tehát

az olasz-francia szerződés sem jött létre teljes egészében.

Gyakorlati szempontból semmiféle eredmény nem jártak az 1935. január hetedik megállapodás és miután Olaszország új helyzetbe jutott, új egyezmény kell szabályozni Franciaország és Olaszország viszonyát. Olaszország figyelemreméltó áldozatokat vállalt, azzal számolva, hogy Franciaország szintén mérsékli magatartását a keletafrikai olasz terjeszkedéssel kapcsolatos szükségletek tekintetében. A jegyzék végül kifejti, hogy az 1935. január hetedik egyezmény, vagyis az úgynevezett Mussolini-Laval féle megállapodás elvesztette tartalmát, és nem tekinthető érvénybenlevőnek, sőt

történelmileg is idejét mulla.

Az olasz kormány jegyzékére a francia kormány Francois Poncent útján december huszonegödikén válaszolt. A jegyzék megállapítja, hogy az 1935. január hetedik egyezményeket, amelyek Franciaország és Olaszország között a fennálló ellentéteket szabályozták, a francia kamara 1935. március huszonegödikén és huszonehatodikán kellen szavazat híjján egyhangúlag jóváhagyta. Megállapítja a válasz, hogy az egyezmény ratifikálás azért nem történhetett meg, mert Olaszország meg kívánta ezt elhalasztani, de ettől eltérően Franciaország az egyezmény végrehajtása tekintetében mindent elkövetett és tiszteletben tartott Olaszország különleges érdekeit is, amennyiben Djibuti-Addis-Abeba vasúttársaság 2500 részvényét olasz csoportnak adta át. Ciano gróf 1938. május tizenketedikén a francia ügyvivőkkel tárgyalva semmiféle elvi kifogást nem emel az 1935. évi egyezmények életbeléptetésé ellen, tehát az olasz kormány még tavaly tavasszal semmiféle politikai megmondolás szempontjából nem ellenezte az 1935. évi egyezmény fenntartását. A francia kormány ez után részletesen felsorolta azokat a kezdeményezéseket, amelyeket a két ország viszonyának javítása érdekében megkísérelt. Ezek közé tartozott a etiopiai hódítás elismerése.

Mussolini több ízben kifejezte elismerését a francia nagykövét előtt,

hogy mennyire értékelte Franciaország mérsékelt magatartását, amelyet Genfben tanusított.

Tekintettel arra, hogy Franciaországban 3 és fél millió külföldi él a belügyminiszter elhatározta hogy

a külföldi politikai ügynököket és agitátorokat levertőztetja

és sürgősen eltávolítja az országból. A megbízható külföldieket a mezőgazdasági és fegyverkezési iparban fogják elhelyezni,

Megszakadtak a magyar-szlovák tárgyalások a szlovákok által bejelentett területi igény miatt

Pozsonyból jelentik: A Reuter iroda jelentése szerint jól informált szlovák politikai körökben úgy tudják, hogy a szerda délutáni minisztertanács elhatározta, hogy az Ung folyó völgyében

20 kilométernyi széles területet átadnak Magyarországnak.

Ezzel szemben a magyar kormány 40 kilométer széles területét átadását kérte. A szlovák kormány arra az álláspontra helyezkedik, hogy az Ung-völgyi területátadás ellenében Magyarország adja át a Pozsony-galántai vasutvonalat, amit a bécsi megegyezésnél Magyarországnak ítélték oda.

Pozsonyi hivatalos helyről jelentik, hogy a Budapesten tárgyaló szlovák bizottság vezetője Pozsonyból Bécsbe utazott, hogy a német hatóságoknak jelentést tegyen a tárgyalások menetéről. A Havas távirati iroda jól informált helyről úgy tudja, hogy

a szlovák kormány jegyzéket intézett a német kormányhoz,

amelyben beszámol a Magyarországgal folytatott tárgyalásokról és további utasításokat kér.

A MAGYAR DELEGÁCIÓ VISSZATARTOTT A SZLOVÁK KÖVETELÉST

Budapestről jelentik: Félhivatalos jelentés szerint a magyar és szlovák delegáció délután öt

órakor ülést tartott. A szlovák delegáció a magyar kormánynak március 28-án átadott javaslatára

válaszképpen magyar területekre jelentett be igényt,

amelyet a magyar delegáció kereken visszautasított. A szlovák delegáció erre kormányától új utasításokat kért.

A SZLOVÁK KÜLÜGYI ÁLLAMTITKÁR BÉCSBEN TÁRGYALT A HELYZETRŐL

Pozsonyból jelentik: Az olasz Stefani-iroda és a Német Távirati Iroda szerint jól értesült körökben úgy tudják, hogy a szlovák kormány hajlandó elfogadni a magyar határokat Kelet-Szlovénia új határvonalára ügyében. Már tanácskozások folynak az új határvonal technikai kérdésének rendezéséről. A szlovák határmegállapító bizottság délbén utazott el Budapestről. Zverkovics szlovák külügyi államtitkár, a szlovák delegáció vezetője, szerdán délután Bécsben illetékes német tényezőkkel megismertette a helyzetet.

KÓRHÁZVONAT ÉRKEZETT BUDAPESTRE

Budapestről jelentik: Csütörtökön reggel 3 órakor a déli pályaudvarra érkezett az első kórházvonat, amely 100 sebesültet és 162 beteget szállított a Felvidékről a magyar fővárosba.

Április elsején életbelép az új postai díjszabás

Megdrágul a levélpórtó, olcsóbb lesz az ajánlási díj, Zónánként változik a sürgőnytartifa

Mint megírtuk, április elsején új postai díjszabás lép életbe, amely az eddigivel szemben részben emelést, részben pedig lényeges árszabályozást tartalmaz. Megváltozott nemcsak a levélküldemények, hanem a csomagszállítás és a táviratok díja is. A nagyközönséget érdeklő jelentősebb változások a következők:

Egyszerű levelek: Helyben 20 grammig 5 lei, más helységebe 7 lei (ez a tétel nem változott meg és amíg a jelenleg érvényben lévő egy leies postai repülőbélyeg ki nem fogynak, a küldemények felbélyegzése ugyanúgy történik mint eddig, vagyis 6 leies posta és egy lei repülőbélyeg ragasztandó. Az egyszerű 7 leies bélyeg csak később kerül forgalomba.) 21 grammtól 50 grammig helyben 7 lei, más helységebe 9 lei, 51 grammtól 100 grammig helyben 11 lei, más helységebe 13 lei. A további díjszabás a súly szerint változik, de a maximális súly, — az eddigi két kilógrammal szemben — csupán 1000 gramm lehet.

Egyszerű levelezőlap: Helyben 4 lei, más helységebe ugyancsak 4 lei, míg a fizetett válasszal küldött levelezőlap ára 7 lei. A katonai levelezőlap az eddigi 1 leu maradt.

Képes levelezőlap: Ha csak üdvözlőlet vagy ünnepi jókívánságot tartalmaz, helyben 4 lei, más helységebe szintén 4 lei. Más szöveggel helyben 5 lei, más helységebe ugyancsak 5 lei.

Névjegyek: Üdvözlőlet, gratulációt, vagy részvét kívánságot tartalmazó írott, vagy nyomtatott szöveggel helyben, vagy más helységebe egyaránt 1.50 lei. Más szöveggel helyben, vagy más helységebe 3 lei.

Nyomtatványok: 50 grammig helyben, vagy más helységebe 1.50 lei, 51 grammtól 100 grammig helyben, vagy más helységebe 2.50 lei. A további díjszabás a súly emelkedése szerint változik. A legnehezebb nyomtatvány küldemény csupán 1 kgr. lehet, az annál súlyosabbat már mint csomagot kezelik.

Könyvek: 100 grammig bárhova 1.50 lei, 101—250 grammig bárhova 2.50 lei, a további díjszabás a súly szerint emelkedik, egészen két kilógrammig, az ezen felüli küldeményt már csomagként minősítik.

Újságok: A lapkiadó által küldött újságzállítás díja 120 grammig 25 bani, a magánzemélyek által küldött újságzállítás díja pedig 100 grammig 1 leu, 101 grammtól 250 grammig 3 lei.

Képeslapok és folyóiratok: Ha magánzemély küldi, 100 grammig 1 leu, 100 grammtól 250-ig 3 lei, stb. A díj egy kilógrammig súly szerint emelkedik, azonfelül a csomagtarifát alkalmazzzák.

Kís csomagok: (amelyeket mint levelet küldenek) 100 grammig helyben 10 lei, más helységebe 15 lei, 101 grammtól 250-ig helyben 12 lei, más helységebe 17 lei, a további díjszabás a súly szerint emelkedik, a legnehezebb ilyen természetű postai küldemény azonban csupán 1 kgr. lehet, az ennél súlyosabbat, már csomagként minősítik.

Aurélháza község magyarsága magyar elemi iskolát kér

Aurélháza község lakossága hatvan százalékban magyar és negyven százalékban német. A magyar iskolaköteles gyermekek száma nyolcvanegy, a németek pedig harminckettő. Az iskolában éveken keresztül csak románul oktattak, amíg a német lakosság kérelmére nemrég fölállították a német tagozatot és annak vezetésével a német nemzetiségű igazgatótanítót bízták meg. A nyolcvanegy magyar gyermek tanítását Savulescu Ana tanítónő végezte, aki nem tud magyarul és így az oktatás nyelve továbbra is román maradt.

A múlt hónapban Savulescu Ana tanítónő megbetegedett és április 28-ig betegszabadságot kért és kapott. A tanfelügyelőség akkor — mint megírtuk —

helyettesítésével Mesterházy Nagy Edit magyar tanítónőt bízta meg, aki magyarul tanította a magyar gyermekeket.

Savulescu Ana azonban már most tért vissza betegszabadságáról és átvette a tanítást, aminek következtében Mesterházy Nagy Edit megbízatása megszűnt.

Az aurélházi magyar szülők küldöttségleg jöttek be Temesvárra és Kun Ferenc dr.

Utleti iratok: (hartii de afaceri, amely nyitott borítékban küldendő) 250 grammig helyben 5 lei, más helységebe 6 lei, 151 grammtól 500 grammig helyben 8 lei, más helységebe 9 lei.

Minta érték nélkül: 100 grammig bárhova 3 lei, 250 grammig 6 lei, 500 grammig 9 lei.

Ajánlási díj: helyben 5 lei, más helységebe 8 lei.

Express díj: helyben 10 lei, más helységebe 15 lei.

Bevullott érték utáni díj: 10 ezer leijig, minden ezer, vagy megkezdett ezer után 3 lei, 10.000 leien felül minden 1000, vagy megkezdett ezer lei után 1 leu.

Utóvétel díj: 200 leijig 1 leu, 500 leijig 3 lei, 1000 leijig 5 lei, 1000 leien felül 10 lei.

A pénzküldemények szállítási díja nem válto-

zott, vagyis a vevény továbbra is 3 lei, külön 5000 leijig minden 100 lei után 1 leu, 5000—10.000 ig minden 1000 lei után 5 lei, 10.000—20.000 minden 1000 lei után 3 lei, stb.

A fenti díjszabásokon kívül megváltozott csomagküldemények és a táviratok tarifája is, sürgőnydíjszabás zónánként változik.

Egyszerű táviratok: 12 szóig helyben 12 I.-es zóna 18 lei, II.-ik zóna 24 lei, III.-ik zóna 30 lei. 13-tól 50 szóig helyben szavanként 0.75 I. zóna szavanként 1.25 lei, II. zóna szavanként 1.75 lei, III. zóna szavanként 2.25 lei. 51 szó helyben szavanként 0.50 lei, I. zóna 1 leu, II. zóna 1.50 lei, III. zóna 1.75 lei.

Villám-távirat: helyben 24 lei, I. zóna 36 lei, II. zóna 48 lei, III. zóna 60 lei.

Sürgős-távirat: helyben 12 lei, I. zóna 18 lei, II. zóna 24 lei, III. zóna 30 lei.

Idegen nyelvű táviratok: I. zóna 5 lei, II. zóna 10 lei, III. zóna 15 lei.

II. zóna 48 lei, III. zóna 60 lei.

Bírósági iratok: egyszerű idézés, esetleg csatolva hozzá más irat is 20 grammig helyben 10 I. zóna helységebe 15 lei, 21 grammtól 50 grammig helyben 12 lei, más helységebe 17 lei, 51 grammig 100 grammig helyben 16 lei, más helységebe 21 lei.

Katolikus építőmunka Franciaországban

Beaussart párisi segédpüspök gondolatokban gazdag előadása a franciaországi katolikus életről

Franciaországban örökölthetőségként minden kultúrvaalkozásban diszes vezérserepet játszik a papság. Nagyszerű írók, tudósok kerülnek ki soraikból, illető művelői a klasszikus és kristálytiszt francia nyelvenek, páratlan szónokok és előadók Bousettől Beaudrillarig töretlen e sor. Eleveken él a XIV. Lajos által alapított Precheur de L'Oratoire hagyománya. Aki valaha is meghallgatott a párisi székesegyházban e szónokok közül egy böjti prédikálót, annak számára felejthetetlen magasztos élmény marad ez a holta napjáig. A francia egyházi élet egyik kimagasló alakja Beaussart párisi segédpüspök, akinek szavát most romániai tartózkodása alkalmával Temesvárott is hallhattuk.

A tudós főpap évekkel ezelőtt a párisi College Stanislas igazgatója volt, azé az intézeté, amelynek hallgatója lenni már magában véve is dicsőséget és diszt jelent. Szaniszló lengyel király alapította annak idején ezt az intézetet és Franciaország legnagyobb szellemei ott szerezték meg tudásukhoz a gránitszilárd alapot. Beaussart püspök a nagy nevelő ezen alkalommal a temesvári kereskedelmi liceum termében „Franciaország katolikus erői” címen tartott számunkra élményszerű előadást.

Az előadó püspököt először Popovici Virgil ezredes, megyei prefektus üdvözölte, majd Pacha Agoston megyéspüspök köszöntötte román és latin nyelven az egyház nevében. Beaussart püspök előadásában a franciaországi katolikus életnek, a katolikus építőmunkának, az ervenyetlen szociális törekvéseknek széles, áttekinthető képét

adta. Szavai nyomán megláthattuk, hogy a nagyszámú forradalom nyomán nem perzelődött el, nem aludt ki a vallás, sőt ellenkezőleg, olyan rejtőmunka erőknél jutott birtokába, hogy

még mélyégsébeben begyökerezett a lelkebe, még üdőbb virágokba fakadt, mint valaha.

Hatvan év óta tart már ez a győzedelmes folyamat és egyre jobban kibontakozik Franciaország valójában lelkes, mélyhitű arca. A háború alatt rombadőlt templomok már mind felépültek, csatlakoztak hozzájuk rengeteg újak. Épül a minden társadalmi osztályt magához ölelő egységes Krisztusban és felépült már az a hid is, amely a vallást a tudománnyal összeköti. Megszűnt régi babona, hogy tudomány és hit ellentétet egybeolvasd a két törekvés, hogy együtt szolgálja Franciaország javát. Katolikus egyetemű egyebé tudós és kutató intézetek alakulnak rengeteg, amelyek dicsőségesen szolgálnak úgy a műveltségnek, mint a legmodernebb kultúrát és civilizációt. Szociális intézmények segítik legyőzni a betegségeket, szegénységet, a lét gondjait oly nagy számban, hogy egyedül különböző nevelési felsorolására alig elegendő egy vaskos kötet. A egyház ott áll a vártán és megteszi kötelességét. Papjai pedig egyzserűségben, szegénységben élenek és megosztják hiveikkel azoknak mindegyikét. Az eredmény máris meg van.

Franciaországban ma a legnagyobb tisztelet övezi a papokat és a szegények az egyházban látják az előjövendő szociális igazságszolgáltatás megvalósítóját.

Ezeket a gondolatokat tartalmazta Beaussart püspök előadása gondolatokat, amelyek különösebb szépséget és színt kaptak az ő ragyogóan francia, kimondhatatlan bájjal telt, szellemes fogalmazásában. A község áhitattal hallgatta a tudós főpap mélyégségszerű fejtegetéseit és hálás tapsokkal köszöntötte a felejthetetlen előadást.

Balan érsek üdvözlő távirata Calinescu miniszterelnöknek

Bucurestiből jelentik: Calinescu miniszterelnök a következő táviratot kapta Balan Nicolae erdélyi metropolitától:

„Jóleséssel értesültem meg miniszterelnök úr férfias viselkedését és kívánunk továbbra is sikert.”

A miniszterelnök az erdélyi metropolita távirataira a következőképpen válaszolt:

„Nagy örömmre szolgál bátorítása és magam is úgy látom, hogy ezekben a történelmi pillanatokban a nemzeti egység és a nemzeti szolidaritás elérte tetőpontját s az egész ország népe összeforr lelkesedéssel áll öfélére, a király körül. A nép tömegesen tesz eleget kötelezettségének és mindenki örül, aki szolgálatot tehet a hazának. Öreg emberek jelentkeznek önként.”

Nyugtalanság Hollandiában a német térhódítás miatt

Veszély-zónában a békés ország. Angliának rendkívül fontos Hollandia függetlensége. A holland gyarmatok védelme

A holland közvélemény egyre nagyobb érdeklődéssel figyeli Németország térhódítását és az országot érthetően élénken izgatja az a gondolat, hogy a német imperializmus nem veti-e át a határát Hollandiára is. Ez a kérdés nem kevéssé érdekli Angliát is, mert Hollandia függetlenségét egyben a szigetország biztonságát is jelenti. Az esetleges hollandiai német térfoglalás hírével és annak nagy horderejével először a "Journal des Debats" című lapban Pierre de Bois ismert francia politikai újságíró foglalkozott, aki még Bohemia és Morvaország bekebelezése előtt azt jósolta, hogy Németország hamarabb Hollandia és Svájc bekebelezésére lép. Akkor még senki sem gondolta, hogy két év múlva Európa közepén megsemmisül egy állam.

Az agától értetődő, hogy a holland közvélemény mélyen megdöbbenett a közepes események s csak fokozta Amszterdam izgatottságát az a hír, hogy az angol és francia csapatok Hollandiát is belekalkulálták a védelmi körükbe.

És az azonban kiderült, hogy a két nyugati hatalom csupán Hollandia védelmére szorítkozik, de sem Hollandia, sem Svájc nem közzéteszik semmilyen vizontszolgálatra és megőrizhessen semlegességét.

HOLLANDIA NÉMETORSZÁGGAL SZEMBEN TELJESEN VÉDELLEN.

A holland közvélemény még most sem nyúlhat meg és a kormány állandó éberséggel figyeli az események alakulását. Elég egy pillanatra a térképre, hogy kiderüljön, miszerint Németország és Hollandia között egyáltalán nincs úgynevezett természetes határ.

India és Németország között egy teljesen sikeres terület fekszik, mely nyitva áll minden irányba és a határokat Maginot-vonalak védik.

Enyvelmillió lakósu állam eddig 32 ezer főnyi hadsereget tartott fenn (békélszám). Ezen felül 150 repülőgép felett is rendelkeznek, ezeknek többsége Holland-Indiában van beosztva.

A szomszédoknak való kiszolgáltatottság a hollandiában is megszabta Hollandia külpolitikáját. A hollandok gondosan kerültek bármilyen csatlakozásból bármilyen csoportba; semmiféle kötelezettséget nem vállaltak és garanciákat sem nem adtak. Persze, ez a politika a földrajzi helyzetén alapon alapult, hogy

Anglia számára mindenkor életfontosságú volt a holland tengerpart.

Németország és Anglia között fekvő, a hollandok szadokon át meg tudták őrizni függetlenségét.

GLIA SZÖVETSÉGI SZERZŐDÉS NÉLKÜL IS MEGVÉDI HOLLANDIÁT.

Időnként felbukkantak hírek Anglia és Hollandia szövetségéről, de ezeket minden esetben cáfolták. Teljesen joggal, mert e két ország között felesleges minden szövetség.

Anglia számára szövetségi szerződés nélkül nem marad más hátra, minthogy megvédje Hollandiát egy keletől jövő támadás, vagy invázió ellen.

Holland tengerpart egy idegen hatalom kezén: Anglia szívének irányított revolverrel egyenlő és ebben minden angol politikus megegyezik.

Ezzel magyarázható az is, hogy Hollandiát eddig semmilyen hatást nem tett az angol tervezet, hogy a német veszély ellen fogadjon össze valamennyi állam, noha a német invázióval való félelem növekedett.

FELBORUL A HAGYOMÁNYOS SEMLEGESSÉGI POLITIKA.

Egyetlen egy esetben adta fel Hollandia hagyományos semlegességi politikáját és vállalt nemzetközi kötelezettséget: ez akkor volt, amikor belépett a Népszövetségbe, melytől a jámbor hollandusok az örökbéke eljövételét vártak.

Reményeikben persze, hamar csalódtak, amilyen mértékben csak lehetett, visszavonultak a genfi intézménytől és attól kezdve csak a kollektív biztosság, vagy egyéb paktumban résztvenni.

Most persze a holland politikai élet is forogásban van és két kérdésen rágódnak: Teretttel a nagy veszélyre.

szakítsanak-e az eddigi politikával, vagy ép-

pen a német tulsulyra való tekintettel, őrizték meg eddigi függetlenségüket?

Sok holland politikus azon a véleményen van, hogy a helyzet sokkal kényesítőbb, semmint hogy még lehessen választani. Dönteni kell, hogy melyik oldalra álljanak és persze, csak arról lehet szó, hogy a demokrata védelmi front-hoz csatlakoznak.

A német „baráti és jószomszédi viszonytól” már nincs mit várni s Hollandia csak a tulajdonon várhat segítséget. A szövetségi politika híveinek győzelme attól függ, hogy London milyen nyomást gyakorol a holland kormányra. Egyesek szerint London egyáltalán nem befolyásolja a hollandokat, mert a Foreign Office véleménye az, hogy Hollandia semlegessége többet ér, mint a szövetsége.

HOLLANDIA NÉMETORSZÁG NÉLKÜL NEM TUD MEGÉLNI.

De Hollandia nem csupán Európában, hanem Ázsiában is Anglia támogatására szorul és gyarmatait egymaga aligha tudja megvédeni.

Viszont Jáva, Borneo, Celebes és Uj-Guinea az angol Singapore, az „ázsiai Gibraltar” védelme alatt áll, hiszen Anglia nem tűrhetné, hogy a Kelet-India-i félsziget japán uralom alá kerüljön. A holland kormány mindent elkövet a gyarmati hadsereg és különösen a repülő flotta kiépítése érdekében s legutóbb is több repülőgépet küldtek Holland-Indiába.

Végezetül meg kell említeni a gazdasági szempontokat is Németország és Hollandia tegnap írták alá az új kereskedelmi egyezményt s egy percig nem volt kétséges, hogy e pillanatban Anglia vásárolja fel a holland termékek legnagyobb részét,

de viszont a holland őrárszikkötők Németországra vannak felénítve és ha a németek gazdasági bojkott alá vennék a kikötőket, annak katasztrófális hatása lenne.

Hollandia „hinterlandja” mindig is Németország volt s ezért elképzelhetetlen, hogy a hollandok németellenes blokkba lépjenek.

Weidmann, a párisi rém a verpad árnyékában

Versaillesből jelentik: A Weidmann-bűnper főtárgyalásán az utólag bejelentett tanukat is kihallgatták, majd megkezdődtek a perbeszédék. Először a magánvadás képviselői szólaltak fel és Weidmann esetében kivétel nélkül a halálos büntetés kiszabását kérték.

Általános figyelem közepette emelkedett szóra Balmay főügyész, hogy vádbeszédét elmondja. Az alaposan felépített beszéd minden egyes szava ügyes csanott le Weidmannra, mint a guillotine beretváles kése...

— Mielőtt még Weidmann fejét kérem, — kezdte beszédét a főügyész — be kell mutatnom ezt az embert teljes erkölcsi rútságában. Millionról is fogok beszélni, Weidmann adjutánsáról, erről a gengszterről.

aki csak kedvtelésből gyilkolt és amikor a veséjét érezte, igazságot elmenekült. Ez az ember (a főügyész Weidmannra mutatott), aki most lehatott fölül ül Önök előtt, azon a sereg gyilkosságán kívül, amiért az esküdtészek elé került, még más törvénybe ütköző cselekedeteket is elkövetett. Kábítószert kereskedéssel, hamis pénz terjesztéssel, személynemességű okmányok hamisításával és egyéb sor hasonló cselekedettel is foglalkozott. Ezekben az ügyekben azonban az igazságszolgáltatásnak még nem volt alkalma szavát hallatnia. Weidmannak Párisba történt érkezésekor egész sor bűnös terve volt, amelyekről saját közlései nyomán csak halvány képet nyerhetünk. Annvit mindenesetre tudunk, hogy társai segítségével kibérelte a Celles-Saint-Cloud-i villát, ahol azután borzalmos tetteit végrehajtotta. A szükséges összeget a villa kibérlésére és az elegáns öltözékek előteremtésére Jean Blanc boosította rendelkezésre, akivel, továbbá Millionnal Weidmann a frankfurti fogházban ismerkedett meg. A bünténysorozat Jean de Kowen amerikai táncosnő meörlésével kezdődött. Ezután Couffy sofőr, majd Kellerné, a kétgyermekes nevelőnő következett. Ugyanilyen módon végeztek Frommerrel és Leblond impresszáriával.

Csak egy-egy ilyen gyilkosság is elegendő lenne, hogy Weidmann és Million halállal bünhődjenek.

A főügyész végül Weidmannék utolsó bűntényével a Leschre-séttel foglalkozva, megállapította, hogy a tárgyalás folyamán azért sikerült a védőknek azt a látszatot kelteni, mintha Weidmannak még egy felfedezetlen bűntársa volna, mert a tömeggyilkos minden bűntény után

más nevet vett fel és igyekezett személyét megváltoztatni. Weidmann a bűntényekre kétségtelesenül az vitte rá, hogy a francia fővárosba történő megérkezése alkalmával teljesen pénz nélkül állott. Még annyi pénz sem volt, hogy házbéret kifizesse. Ez a tény volt a szerencsétlenség előidézője. A főügyész néhány szóval vázolta a fővádlott 1937. december 8-ár történt letartóztatásának körülményeit, majd így folytatta:

— Weidmann bűnösségéhez ezek után kétség nem férhet, annál kevésbé, mert a bűntényeket ő maga is bevallotta. Most már csak a felelősség kérdésének eldöntése van hátra. Weidmann elmebeli állapotát első alkalommal Németországban vizsgálták meg, egy lopási esettel kapcsolatban. Furstenheim orvos, aki akkor a vizsgálatot végezte, ezt az embert teljesen épelméjűnek találta. Tizenhat hónap óta azonban három nagynevű francia elmeszakértő tartja megfigyelés alatt Weidmann és ezek most ugyanarra a megállapításra jutottak, mint annak idején német kollégájuk:

a fővádlott épeszü és cselekedeteiért felelős. Weidmann kitűnő egészségnek örvend, idegei rendben vannak. Hallgasság meg a hátramardottak fájdalmát és akkor látni fogják, hogy erre a vádlottra még a halálos ítélet sem elég megfelelő büntetés. Hét gyilkosság borzalmas súlya nehezedik Weidmann lelkiismeretére. Itt csak egyetlen büntetés lehetséges: a halálos ítélet.

A főügyész nagyhatású beszéde közben váratlanul botrány keletkezett. Amikor a vádhatóság képviselője Weidmann beszámíthatóságáról beszélt, a hallgatóság soraiból felugrott egy elegáns, bundás fiatal hölgy és harsány hangon kiáltotta a főügyész felé:

— Ujjon ön Weidmann helyére... A nő további szavait elnyomta a csodálkozás és a felháborodás vihar. Az elnök erőlyes intészekedése nyomban csendet teremtett és a dektívek kiemelték a közönség soraiból a fiatal nőt, aki a törvényszék folyosóján az újságíróknak arra a kérdésére, hogy miért rendezte a tüntetést, ezt válaszolta:

— Nem értik meg Weidmann. Ez egy szerencsétlen ember, nem pedig bűnös...

A tüntető nő ellen megindult az eljárás. A védőbeszéd valószínűleg péntekre befejezést nyernek és akkor sor kerülhet az ítélethozatalra is. Az esküdteknek nyolcvan kérdésre kell válaszolniuk.

S C A L A-ban

AZ ÖRDÖGASSZONY

(Jezabel)

BETTE DAVIS

aranyéremmel díjazott filmreke, amely minden világvárosban a legnagyobb sikert aratta. (lásd, Budapest-i Színházi Magazin kritikáját). 4 CSILLAGOS MINŐSÍTÉS.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Otszázéves a strassburgi Münster

Félszáz éve van, hogy Strassburg városa világkörü székesegegyháznak elkészültét ünnepelte. Johann Hiltz 1439-ben helyezte el a zárkövet a strassburgi Münster 142 méter magas tornyának a csúcsára.

160 éves munkának a befejezését jelentette ez az esemény és Erwin von Steinbach csodálatosan szép álma ekkor teljesedett be. Strassburg városa az idén június 24-én üli meg a jubileumot: pontosan azon a napon, amelyen fél évezred előtt a székesegyházat felszentelték.

Nagyszabású egyházi, zenei és irodalmi ünnepségekre készülnek: az „Oeuvre Notre-Dame” múzeumban és a Rohan-küsterlyban új termeket avatnak fel, amelyek teljesen a strassburgi Münster történetének lesznek szentelve. Erwin von Steinbach eredetileg két tornyot tervezett a székesegyház számára, halála után azonban 1938-ban Ulrich von Eusingen a két tornyot a harmadik emelet magasságában egyesítette és a 66 méter magas erkély fölött már csak az északi torony emelkedik. Időig a torony négyzetes, ettől kezdve nyolcszögletessé válik. Hat emelet van a torony további részén és a hatodik emeletről 8 nyitott csigalépcső nyílik.

Aki nem szédül, az a teljesen szabadon fekvő lépcsőn tovább folytathatja útját egészen a torony csúcsáig. Fent, 140 méter magasságban, egy körösön 1 m. 70 cm.-es kereszt emelkedik. Eredetileg a Szűz Anya szobra is itt volt elhelyezve, de később lehozták és most a székesegyház belsejében látható.

A strassburgi Münster csodálatosan szép tornya 500 éves múltja alatt sokszor forgott veszedelmekben. Az 1870-es német-francia háborúban egy ágyúgolyó el is találta, de szerencsére nem okozott nagyobb kárt benne. 30 év előtt egyszerre olyan jelek mutatkoztak, amelyek arra mutattak, hogy a tornyot a bedőlés veszedelme fenyegeti. Szakértők vizsgálták meg a 800 tonnás torony talpazatát és véleményük alapján gyorsan hozzáfekték az alap megerősítéséhez. Még a németek kezdték meg a munkát 1906-ban, de már a franciák fejezték be 21 évvel később, 1927-ben. Knauth és Dauchy építésként egészen új technikai feladatok megoldásával találták magukat szemközt, sikerült minden nehézséget leküzdeniük és fél évezred után a strassburgi Münster ma szilárdabban áll, mint valaha.

Az idei jubileumi ünnepségen egész Franciaország képviselve lesz, de alkalmaskint a gátika sok ezer külföldi barátja is elváróndokol a középkori építészeti csodálatos emlékének ünnepségeire.

Meghalt Kuba volt köztársasági elnöke. Newyorkból jelentik: Macado tábornok, Kuba volt köztársasági elnöke, aki az 1933-ban lezajlott forradalom után az Egyesült Államok területére menekült, szerdán májoperáció következtében meghalt.

Rejtélyes gyilkosság. Bucurestiből jelentik: Borzalmas bűntényt lepleztek le a Ferdinand bulevard 49. számú bérházában, amelynek egyik üzlethelyiségében gyógyszerárt békelt. Tampeanu Gheorgheta okleveles gyógyszerésznő. A gyógyszerésznőt a laboráns holtan találta meg az ügyeletes szobában. Testén kiülőrszak nyomai voltak láthatók. A rendőrség bevezette a nyomozást a rejtélyes háttérű gyilkosság körülményeinek felderítésére és annyit sikerült is megállapítani, hogy a gyilkosság előtt néhány nappal a gyógyszerésznő új szolgát vett fel, ekinél azonban nyoma veszett.

Március 31.
Péntek
Árpád, Traugott
Ipáté

1811 március 31-én született Bunsen Róbert Vilmos német vegyész és fizikus. Fél századon keresztül végzett kutatásaival sok eredményes felfedezéssel gyarapította a tudományt. Híres felfedezése az úgynevezett Bunsen-lámpa.

1836 március 31-én született Agai Adolf lap-szerkesztő és jeles humorista. Sok írása Porzó álnév alatt jelent meg. Megindította és sokáig szerkesztette a Borszem Jankó című élelapt. Forgó bácsi néven harminc éven át Kis Lap címen gyermek-újságot is csinált. Írásaiban sok humoros alakot szerepeltetett, amelyek a köztudatban ma is élnek. Ilyen alakja többek között a Mokány Berci.

1889 március 31-én avatták fel Párisban az Eiffel-tornyot. Eredetileg úgy tervezték, hogy ezt a háromszáz méter magas vastornyot az azon esztendőben megnyílt világkiállítás után lebontják, de ettől eltekintettek és Párisnak ez a jellegzetes látványossága ma is áll.

MEGÁLLAPÍTOTTÁK A IASIBAN TALÁLT ISMERETLEN LEÁNYHOLTEST SZEMÉLYAZONOSSÁGÁT. Iasiból jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a Iasi közelében lévő Breazu erdőben borzalmasan megcsónkított elegáns fiatal nő holttestét találták. A holttest személyazonosságát eleinte nem sikerült megállapítani és a rendőrség mindössze annyit derített ki, hogy az áldozat szombatról vasárnapra hajló éjszaka több fiatalember társaságában az egyik iasii lokálban tartózkodott. A büntnyben mára fordulat következett be, amennyiben egy előkelő iasii hölgy, akinek kilétét titokban tartják, a holttestet felismerte. Az áldozatot Károly Karolinának hívják és egy cernautii erdőmérnök elvált felesége volt. Az úriasszony szerint a meggyilkolt nőnek Iasiban nővére él, ezt azonban ezideig nem sikerült felkutatni. A titokzatos bűntény ügyében a rendőrség egész sereg artistanót és gépkocsivezetőt hallgatott ki, akiket a vizsgálat érdekében egyelőre őrizetben tartanak. A hűnügyi hatóságok remélik, hogy az artistanók vallomása alapján az elvetemült gyilkosok rövidesen kézrekerülnek.

REFORMÁTUS TEMPLOMI ÜNNEPELY. A református székely leányok egyesülete Ajtay Gábor vezetésével április 2-án, virágvasárnapján délután 6 órakor a temesvári református templomban műsoros vallásos ünnepélyt rendez. Az ünnepélyre minden érdeklődőt szívesen lát az egyesület. Beléptidj nincs, önkéntes adományok köszönettel fogadtnak.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo-pírula. Székrekedés, bélyenyeség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

SZÉLÜTÉS ÉRT AZ ERDŐBEN EGY GAZDÁLKODÓT. Turiac Ilie ötvenhat éves klopdiai gazdálkodó a közég határában levő erdőben tartózkodott, amikor szélütés érte és meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Harmincezer hajómunkás sztrájkol. Londonból jelentik: A glasgowi kikötőben 30 ezer munkás sztrájkol. A sztrájkoló munkások béremelést kértek, azonban a hajótulajdonosok a követeléseket elutasították. Jelenleg 30 olyan hajó tartózkodik a kikötőben, amely nem tud kirakodni.

SZTARRABLÁS HOLLYWOODBAN. Fügyelemreméltó hírt kaptunk Hollywoodból, amely odakünn bizonyára nagy szenzáció: a Metro-Goldwyn-Mayer két idegen nagy vállalkozás elsőrendű sztárját szerződtette le az elkövetkezendő évadra. Aki ismerős az ottani viszonyokkal, az tudja, hogy az ilyesmi mennyire nem szokás: az egyik vállalat sztárja éríthetetlen tabu a másik vállalat előtt, nem szokás és nem illik a hollywoodi erkölcsszabályok szerint a konkurrens cég sztárjának elcsábító ajánlatot tenni. Ilyesmi csak akkor van megengedve, ha valamelyik vállalat nem hosszabbítja meg valamelyik sztárjának szerződését. Mikor például Marlene Dietrich-t a Paramount a szó szoros értelmében elcsábította, akkor minden vállalat szabadkezűt kapott, hogy szerződési ajánlatot tegyen neki. Ez azonban nem történt meg, mert Marlene Dietrich — akármilyen komikus is hangzik — nem kellett egyik vállalatnak sem, még pedig azért nem, — noha senki sem vonhatja kétségbe, hogy Marlene nagy művésznő — mert a statisztika kimutatta, hogy az utolsó öt esztendőben minden filmjére ráfizettek. Most valami, tehát történeteket Anabella és Claudette Colbert régi szerződése körül, hogy a Metro hivatalos kommunikációk közölte a világ filmközönségének: szerződtette a Foatól Anabellát, és a Paramounttól Claudette Colbertet.

Nankauri, a csodasziget

Az indiai óceán egy valóságos csodaszigete regélemek az angolok légitollójának a Nikobar-gatekről nemrégiben hazatért tisztjei. Az India óceánon állomásozó angol hajóhad egyik nagy repülőgépe kénytelen volt kényszerleszállást rehajtani Nankauri szigete mellett. Ishlon kiadó szívólyes vendégszeretettel fogadta a hidra személyzetét, tisztjeitükre haditáncokat mutatott be és evezősversenyt rendeztetett. Hasonlóan vélyes fogadtatásra találtak a kényszerleszállást végző hidroplán kijáratására kiállított pilóták szerelők is. Nankauri szigetén valóságos pacsoni állapotok honolnak. A lakosság olyan műív életet él, hogy az egyetlen fizetési mód még mindig a kókuszdió. Az angli légitolló erei egyik ámulatból a másikba estek a szigete még jobban elesodálkoztak egy nap a bennlők. Az angol tiszték egy bennszülött lélek tőre apró kisegítő motort szereltek és a puösszegyűlt lakosság hátatalan elképzelésére rékeny jószág eszavesztett sebességgel szágony végig az öböl vizén. A bennszülöttek minden meg akarták venni a „csodaszervezetet” de kicsit gondolkodóba estek, amikor közölték, hogy 600.000 kókuszdiót kérnek érte az angolok.

HAIFÁBAN LETARTÓZTATTÁK ROMÁN HAJÓ 600 UTASÁT. Constantából jelentik: A kikötőbe érkezett magánjelentés szerinti Constantából néhány nappal ezelőtt 600 emigráns Palesztinába indult. A „Sandu” nevű román hajó, a haifa kikötőben az angol hatóságok állí lefoglalták és utasait letartóztatták. Armensiu constantai vállalkozó, a hajó társtulajdonosa a ténctekről távirati úton kért felvilágosítást a h román konzulától.

TEMESTORONTALMEGYÉBEN NYOLC ARVIZVESZÉDELEM. Az utóbbi napok eső következtében az ország számos részén folyók és talok kiléptek medrüköből és árvízvel fenyeget. Érdeklődünk a Temes-Bega Társulatnál és a megnyugtató kijelentést kaptuk, hogy meggyben nem fenyeget semmiféle árvízveszedelem. nek ellenére, hogy csütörtökön reggel újabb a Temes, Bega, Behela, Aranka és a Berzava állása apadt.

BELVÁROSI KATOLIKUS EGYKÖZSEG ÉVI KÖZGYŰLÉSE április második virágvasárnapján délelben tizenkét órakor lesz a bánia helyiségében. Ezt megelőzőleg délelőtt tizenegy órakor a plébánia-templomban nagy és pálmazsuzentelés lesz. Az elnökség a közgyűlés számú megjelenést kér.

SZÜLETÉSEK: Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Bujureanu Bujor, Ilie Elena Ecaterina, Iulian Anna, Bajalits Éva.

NAGYVÁRADON NYOLC NAPON BELÜL KIFIZETIK AZ ELREKVIÁLT ÉLELMISZEREK BONTÁJÁT. A nagyváradi 17. hadosztály elmezési osztyála az alábbi hirdetményt adta ki: Mindazon nagyváradi és biharmegyei kereskedő tulajdonosok, akik a katonai egységeknek bármilyen élelmiszert, gabonát, vagy terményt adtak át a milyen bon ellemében, azonnal jelentkezenek a nagyváradi helyőrség elmezési osztyáljánál, ahol a pénzben megkapják az árúik ellenértékét. A napon belül be nem mutatott bonok érvényüket veszítik és nem kerülnek kifizetésre.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLTATÁSA

Pénteken, március 31-én a szolgálati beosztás a következő:

I. kerületben az Unirii téren levő V. gyógyszerár.

II. kerületben a Dacilor uton levő Kovács gyógyszerár.

III. kerületben a Porumbescu uccában Sárgea gyógyszerár.

IV. kerületben a Gen. Dragalina téren Craiciu gyógyszerár.

V. kerületben a Corvin gyógyszerár és kisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó szakai szolgálatot tart.

Mozi

MŰSOR:

PÉNTEK, MARCHIUS 31.

APOLLÓ: Suez (angol film).
ATLANTIC: Amikor egy kemő szeretet (angol film) Broadway Melody (német film).
CAPITOL: A mentőtanú (Aubi) (angol film).
RIVOLI: Estől hajnalig (francia film).
SCALA: Az ördögasszony (Jezabel) (angol film).

KÖZGAZDASÁG

Könnyítés a számlailleték leróvásánál

15 ezer lei értékű számlák után az 1.4 százalék még bélyegben fizethető

A pénzügyminiszter rendelete szerint, — amint arról a költségvetés ismertetése kapcsán beszámoltunk — az 1.4 százalékos bélyegilleték, amelyet a közhatóságoknál történő szállításoknál le kell róni, bélyegben fizethető, ha a számlaérték a 15 ezer leit nem haladja meg. Eddig csak 100 lei értékű volt bélyegben leróható, ezen felüli összegnél lát-

tamozás után kellett befizetni a pénzügyigazgatóság pénztárába. Tehát, ha a számlaérték 7000 leit meghaladta úgy a bélyegben való leróvásnak már nem volt helye. A rendelet nemcsak megkönnyíti az illeték leróását, hanem azt meg is olcsóbbítja 9 lejél, mivel elmarad a befizetési deklaráció bélyege.

Birói ítélet a borecet árusításáról

A szőlő értékesítése tárgyában 1936. március 23-án hozott törvény tudvalevőleg kimondotta, hogy a törvény megjelenése napjától ecetet csak borból szabad előállítani, ecetszeszből nem. A törvény végrehajtási utasításának 47. paragrafusa kimondotta, hogy az ecetgyárosok ecetszesz készleteiket kötelesek három hónapon belül eladni, Nyolc hónap múlva, 1936. november 21-én a pénzügyi közegek ellenőrzést tartottak egy nagykarolyi cég raktárában és ott húsz nagyobb és nyolcvanöt kisebb üveg ecetszesz találtak. A leletről jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet felterjesztettek a földmivélsügyi miniszterhez. A miniszter a jegyzőkönyv alapján husz-ezer lei pénzbüntetésre ítélte a céget, amely fellebbezett a bírság ellen a zilahi törvényszékhez, ahol

azzal védkezett, hogy a törvény végrehajtási utasítása nem vonatkozik a kereskedőkre, csak a gyárosokra. A 47. paragrafus ugyanis azt mondja, hogy a gyárosok kötelesek eladni ecetszesz készleteiket három hónap alatt. Azokra, akik ezt a közzételt megvették, nem vonatkoztathatják, mert magától értetődik, hogy azok, akik ezt a közzételt három hónap alatt megveszik, azt ezen a határidőn túl is feldolgoztatják. A zilahi törvényszék el is fogadta a védekezést, megsemmisítette a pénzügyi közegek által felvett jegyzőkönyvet. A kincstár fellebbezett a törvényszék ítétele ellen, a nagyváradi ítéletében azonban a fellebbezést elutasította és helyben hagyta a zilahi törvényszék ítéletét.

Bata Jugoszláviában bőr- és gumigyárat létesít és cipőgyárat Amerikában építi fel

A zlini üzemet állítólag az angolok veszik meg

Bata, az ismert cseh cipőgyáros, saját repülőgépen, feleségével Londonba érkezett. Batát Londonba érkezése után valóságos megröghanták az újságírók és kérdéseket intéztek hozzá, hogy honnét jön, hová megy, mi a célja.

Bata mosolygva állta az újságírók ostromát, eimondta, hogy Lengyelországon, Romániában, Jugoszláviában, Olaszországon és Franciaországon keresztül tette meg az útját, nem politikust, hanem üzletember és Londonba is azért jött, mert üzleteket akar kötni. Arra a kérdésre, hogy hazatér-e, kitérően azt válaszolta, hogy

gyára Zlinben tovább dolgozik.

Mikor politikai természetű kérdéseket adtak fel neki hazájával kapcsolatban, ezt válaszolta: — A Bata-cipő a legjobb és a legolcsóbb, viseljük Önök is uraim, mást nem mondhatok. A Prager Tageblatt nagyobb cikkekben foglalkozik Bata terveivel és a következőket írja:

„Bata János, aki az utóbbi események után repülőgépen elhagyta Zlint és Románián keresztül Jugoszláviába ment, új települési lehetőséget szerez, koncentrációjára számára.

Nagyobb gyárat akar létesíteni Jugoszláviában.

Árfolyamok

CSÜTÖRTÖK, MARCHIUS 30

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vétel, a második az eladást jelenti) Holland forint 75—76.78, belgas 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 32.08—32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyeltetik. Dínár 2.898—3.05 pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

— AZ EZERLEIESEK KÉTFELE KIRÁLYFEJ RAJZA. A Banca Nationala köztudomásra hozza, hogy a legutolsó tipikus (sötét színű, kis alakú) és jelenleg forgalomba levő ezer leies bankjegyek kétféle rajzzal készültek. Az egyikben a rajz II. Carol király arcképét ábrázolja, úgy hogy a csaknem profilban ábrázolt fej körül babérkoszorú van, a másikon pedig a nagyobb, profilban ábrázolt fej körül hiányzik a koszorú. A közönségnek semmiféle megkülönböztetést nem kell tennie, mert mindkét ezerleies típus rendes forgalom tárgya.

Jugoszláviában új társaságot alapított, mely hatalmas bőrgyárat épít, ahol kétezer munkást foglalkoztatni. Boszniában gumigyárat épített. Ebben az üzemből nyolcezer munkást foglalkoztatni. A jugoszláv sajtó értesülése szerint Bata hatalmas tőkét akar invesztálni. Mint hírlík, Bata a közeljövőben Északamerikába megy, ahol a Bata Schol Co. Belkamp környékén hatalmas területet vásárol.

Itt akarja felépíteni Bata az amerikai Zlint,

még nagyobb mértékben, mint az eredeti. Olyan méretű koncern akar Amerikában építeni, hogy egész Amerikát elláthassa Bata-gyártmánnyal. Amerikában Bata egyelőre tízezer munkást foglalkoztatni. Az angol lapjelentések szerint Bata Angliában egy angol társasággal tárgyalásokat folytat Zlin eladása ügyében és amennyiben a tárgyalások eredményre vezetnek, Zlin angol társaság kezébe megy át. Bata eladta a tulajdonában levő Náródnie-Voviny cseh lap részvényeit is.

Mindenkivel a hírekkel szemben Zlinben illetékes körök kijelentették, hogy Bata a közeljövőben hazatér.

— Megsemmisítették a Stollwerk-gyár meg-bírságolását. A semmitőszék elé kedden a következő kérdés került megoldás elé: fenntartható-e egy kihágási jegyzőkönyv, ha azt két cselekmény halmazata folytán vették fel és az egyik cselekményt a felsőbb bíróság nem látja igazoltnak. A Stollwerk brassói gyárát a nemzeti munkavédelmi törvény alapján 100 ezer leire bírságolták meg egyrészt, mert nem adta be idejében kimutatását, másrészt több idegent alkalmazott, mint amennyit a törvény megenged. A cég keresetet adott be a közigazgatási táblához, amely a keresetnek részben helyt adott és a bírságolási jegyzőkönyv egyik indokát valótlannak mondta ki. A bírság és a jegyzőkönyv tehát fennmaradt. Stollwerkék az ítélet ellen felfolyamodást adtak be azzal az indoklással, hogy ha a tábla csak egyetlen indokot is valótlannak talált, a jegyzőkönyvet is meg kellett volna semmisíteni, mert egységes ítéletről van szó és a 100 ezer leies bírság nem állhat meg. A semmitőszék a felfolyamodásnak helyt adott és a jegyzőkönyvet és így a kihágás következményeit megsemmisítette.

Éri az államot kár, ha a „fekete” devizacsekket a vámnál elégetik?

Egy bucurestii vállalkozó az elmúlt év folyamán külföldre utazott. A vámhatóságok kérdéseire azt a választ adta, hogy csupán a törvényesen engedélyezett pénzüsszeget viszi magával. A vámhatóságok azonban gyanút fogtak, átvizsgálták csomagjait és az egyik csomagban levő iratok között egy kétezer dollárra szóló csekket találtak. A csekket azonnal lefoglalták és megsemmisítették és devizakihágás miatt jegyzőkönyvet vettek fel. A devizakihágással kapcsolatosan az állam 400 ezer lei kártérítést megítélésért is kérte, miután felfogása szerint ez a kár érte a kétezer dolláros csekk kiállítását.

A törvényszék devizakihágás miatt elítélte a vállalkozót, az állam kártérítési igényét azonban elutasította azzal az indoklással, hogy a kétezer dolláros csekket lefoglalták és megsemmisítették, az államot tehát semmiféle kár nem érte. Az ítéletnek a kártérítésre vonatkozó része ellen az állam jogi képviselője fellebbezéssel élt és a táblai tárgyaláson érdekes módon indokolta meg állásfoglalását. „Nem áll meg a törvényszéknek az a megalapítása, hogy a csekk megsemmisítése mentesítette az államot bármilyen kár alól — mondotta az ügyvéd. — Köztudomású, hogy a külföldi csekk fedezésére szolgáló összeget át kell utaltatni előzőleg külföldre. Ellenkező esetben a csekknek nincs fedezete. A devizakihágást tehát már akkor követették el, amikor a csekk ellenértékét, azaz a kétezer dollárt átutalták és a román államot most kétezer dollárnak megfelelő kár érte abban a pillanatban amikor efelett az összeg felett már nem diszponálhatt. Miután a devizakihágást nem a csekk kiállításával, hanem a fedezésre szolgáló összeg átutalásával követték el, tehát a csekk megsemmisítése nem mentesítette az államot a kár alól”. A fentiekre való utalással az állam jogi képviselője 400 ezer lei kártérítést követelt. A tábla még nem hozott döntést az érdekes probléma ügyében.

— Romániára előnyös a petróleumnak német részről való kiaknázása. Bucurestiből jelentik: Gazdasági szakértők véleménye szerint a román petróleumnak német részről való kiaknázása kedvezőbb helyzetet teremtett Románia érdekei számára, mint annak előtte, amikor a termelési lehetőség kizárólagossága óceánon túli érdekeltségnek volt fenntartva. Németországnak érdeke, hogy ne gátolja meg a petróleumkutatás és termelés érdekében dolgozó egyéb társaságok feltárási lehetőségeit. Másrészt a mezőgazdasági termékeknek Németország részére való lekötése folytán csak már egy régebben fennállt helyzet megerősítéséről van szó, mert a román agrártermékeknek tekintélyes részét eddig is Németország vásárolta meg.

— KÖTELEZŐVÉ TESZIK AZ ÚJ ZSÁKOK HASZNALATÁT A MALOMIPAR SZÁMÁRA. Az egészségügyi minisztérium rendeletet hozott, amely szerint a belföldi malomüzemek csakis új zsákokba ömlesztett lisztet hozhatnak forgalomba. A használt zsákok felhasználása tilos. A szakkörök szerint, ha ezt a rendeletet végrehajtják, a hazai malomiparnak évi 15 millió darab új zsákra lesz szüksége, melyet nagyrészt külföldről kell majd importálni, miután a hazai ipar ezt a mennyiséget nem tudja előállítani. Felmerült az a terv, hogy a malomok a lisztet papírzsákokba ömlesztik. A romániai papirgyárak vállalták ennek a szákmennyiségnek az előállítását, azonban nagy kérdés még, hogy a gyakorlatban hogyan fog beválni a papirzsákos rendszer.

(=) KÉSŐBBI IDŐRE HALASZTOTTA AZ E. G. E. RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSENEK MEGTARTÁSÁT. AZ Erdélyi Gazdasági Egylet rendes évi közgyűlését április hó 11-re tűzte ki. Az azt előkészítő igazgatóválasztmányi ülést pedig harmadikára hívta egybe. A magyar gazdaságszolgálat nagy előkészületeket tett, hogy méltóképpen képviseltesse magát e nagyfontosságú összejövetelein. Időközben a hosszantartó, minden mezei munkát megakasztó, abnormalis, teljes időjárás folytán bizonyosok vált, hogy éppen a gyűlések idején a mezőgazdaságban nagy munkatorlódás fog beállni. Ez a körülmény is arra készteti az E. G. E. elnökséget, hogy úgy a közgyűlés, mint az azt megelőző igazgatóválasztmányi ülés időpontját későbbre halassza. A közgyűlés és igazgatóválasztmányi ülés új időpontját idejében fogja az Elnökség közölni.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

= VILLYANVILÁGÍTÁSSAL CSERÉLIK FEL A „PETRÓLEUMLAMPÁS” ALLOMÁSOKAT
Az ország területén, mint ismeretes, kisebb-nagyobb számban találhatók még vasúti állomások, vagy vasúti megállóhelyek, amelyek nem rendelkeznek villanyvilágítással. Az ilyen állomásokon a múlt századra emlékeztető petróleumlámpa fénye mellett bonyolítják le a vasúti forgalmat. A napokban felsőbb rendeltetű bizottság szállt ki a helyzet megvizsgálására. A bizottság jelentése alapján most lépések történtek, hogy a kisállomások petróleumlámpáit villanyvilágítással cserélik fel és így módon lehetővé tegyék a vasúti forgalom zavartalanását.

= TIZENKÉT ÉS FÉLMILLIÓ HEKTÁR TERÜLET VOLT BEVETVE AZ 1938-as ÉVBEN
A földművelésügyi minisztérium hivatalos statisztikája szerint, az 1938-as évben Romániában tizenkét és félmillió hektár terület volt bevetve. Ebből tizenegymilliókötvenhetezer hektár gabonaműveléssel, a többi pedig kereskedelmi növényekkel, olajmagvakkal és más agrártermékekkel volt bevetve. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint, a vetések helyzete kielégítő, a föld nedvességtartalma kedvező. Egyes helyeken a hó késlelteti a tavaszi vetési munkákat folytatását.

= Egységes teherautókat és alkatrészeket vezetnek be Németországban. Schell ezredes, a német autógyári kormánybiztos a kölni kereskedelmi kamarában előadást tartott és bejelentette, hogy az autógyártást uniformizálni kell. Először a teherautókat fogják egyenlő típus szerint gyártani és ugyanakkor egyenlők lesznek az alkatrészek: lámpák, nyilak, inductorok, fékek stb. A kormány kísérleti műhelyt állít fel az autógyártás számára.

= FÉLMILLIÁRD LEIES AKTÍVÁVAL ZÁRULT JANUÁR HAVABAN KÜLKERESKEDELMI MÉRLEGÜNK. A kormány által közzétett kimutatás szerint Románia január havi külkereskedelmi forgalma jelentős aktívummal zárult. Az import értéke egymilliórd négyezerhatvenöt millió, az export értéke pedig egymilliórd kilencszázötvenöt millió volt, tehát közel félmilliórd leivel volt aktív külkereskedelmi mérlegünk. A mérlegből megállapítható, hogy januárban Románia közel egymillió hétszáz ezer máza gabonát exportált négyezerhatvanegymillió lei értékben. A petróleumexport értéke pedig hétszázhatvanegymillió lei volt.

= A SZÖVETKEZETEK ALTAL EXPORTÁLT BUZA MENTES AZ ILLETÉK ALÓL. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben utasította a vámhivatalokat, hogy a szövetségek által exportált buza után ne szedjék a különböző bélyegilletékeket.

= A 0.3%-os proporcionális illeték lefizetését újból elhalasztották. Ismételten közöltük, hogy a hat hónapnál hosszabb árúhitelekre 0.3 százalékos proporcionális illetéket róttak ki és kimondták, hogy az öt évre visszamenőleg való befizetésnek március hó végéig kellett volna megtörténnie. A Gyárosok Országos Szövetségének közbenjárására azonban ezt a határidőt most április 25-ig újolag elhalasztották. Ezen idő alatt az UGIR vezetősége a pénzügyminisztériummal tovább folytatja a megkezdett tárgyalásokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy ezt az illetéket vagy engedjék el, vagy pedig olyan könnyítéseket léptessenek életbe, amelyeket a gazdasági élet kért.

SPORT

A nemzeti bajnokság mérkőzéseit újabb rendelkezésig elhalasztották

Bucurestiből jelentik: A nemzeti bajnoki mérkőzések lejátszását újabb rendelkezésig elhalasztották. A döntés szerint lehet játszani bajnoki mérkőzéseket akkor, ha egyes érdekelt egyesületek erre vonatkozóan megegyeznek. Ugyancsak lehet játszani Román Kupa mérkőzéseket szintén közös megegyezéssel. A szövetség úgy döntött, hogy bajnoki mérkőzések lejátszására fenntartja a husvétii ünnepeket.

Megkezdődtek a profi teniszek világbajnoki mérkőzései

London. A profi teniszek világbajnoki küzdelmei az „Olimpia” fedett pályán nagy érdeklődéssel kezdődtek meg. A férfiegyes díja 1500 font sterling (kb. 1 millió 500 ezer lei). Az első eredmény: Cochet—Palmieri 6:1, 6:0, Maskell angol—Kozeluh cseh 6:4, 6:3, Stoeffen USA—Cochet 8:6, 6:1, nagy meglepetés! Tilden USA—Palmieri 6:2, 6:2.

Párosban: Nüsslein, Markell—Cochet, Ramillon 6:4, 1:6, 12:10. Meglepetés!

A KIENCEDIK BUDGE—PERRY TENISZ-MÉRKŐZÉSEN, melyet Detroitban tartottak meg, Perry elsőszben legyőzte ellenfelét 6:2, 6:3 aránnyal.

Érvényben maradnak a labdarugójátékosok szerződésai

Bucuresti. A ligamérkőzések elmaradása folytán olyan hírek terjedtek el a fővárosi sportkörökben, hogy a bajnokság félbeszakítása folytán a játékosok szerződésai is megszűnnek, illetve szabaddokká válnak. A szövetség ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy a jelenlegi összes szerződések továbbra is érvényben maradnak mindaddig, míg a ligamérkőzéseket határidőhöz nem kötvé halasztják el.

Ripensia — CAMT barátságos mérkőzés. Amennyiben vasárnap is elmaradnak a nemzeti bajnoki mérkőzések, akkor a Ripensia a CAMT csapatával játszik barátságos mérkőzést. Mindkét egyesület a legjobb csapatát állítja ki és így érdekes, izgalmas küzdelem várható. A mérkőzést délután négy órai kezdettel az Electricapályán játsszák le.

A VENUS ÉS FC CARPATI CSAPATAI MEGEGYEZTEK abban, hogy vasárnap lejátszák Román Kupa mérkőzéseiket.

Marinescu tábornok-miniszter közbenjár a katonajátékosok szabadságolása érdekében. Marinescu tábornok-miniszter, a labdarugó szövetség elnöke, ígéretet tett, hogy közbenjár a hadgyakorlatra behívott katonajátékosok szabadságolása érdekében. A labdarugó szövetség Marinescu miniszter ígéretének birtokában távirati felszólítást intézett az összes A. és B. ligás egyesületekhez, hogy azonnal közöljék a hadgyakorlatra behívott játékosok névsorát, valamint személyi adatait.

Sportpalotát építenek Bucurestiben. A párisi L'Auto értesülése szerint Bucurestiben Ófelsége, a királyi egyenes óhajára hatalmas sportpalotát építenek. A sportpalota épületében a Romániában létező huszonkét sportág közül tizenhatot lehet bemutatni. A hatalmas épület céljaira az állam adja a szükséges telket és az építéshez szükséges összeget is biztosították. A bucurestii sportpalota építkezési munkálatait a francia szaklap szerint Jo Haour, a hírneves francia építészmérnök személyesen fogja irányítani.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtá: Félegyházi András

Utánnyomás 1100.

— Jó, jó, Sandy, azt elhiszem, hogy pénzért többet nem udvarolsz majd és nem vallasz szerelmet javakorabeli nőknek. De mi lesz a fiatalokkal?

— Nézd, Marianne, megígérem neked, hogy a fiatal lányokra és a fiatal menyecskékre nem nézek. Ha ilyeneket látok, mindig azt fogom gondolni, hogy előbb-utóbb ezek is megöregsznek. Az öreg nőket pedig már megúntam.

— De egyszer majd én is megvénülök.

— Te, Marianne? Soha! Te mindig úde és ifjú maradsz nekem. Lehet, hogy az éveid száma megszapordik majd és kívánom is, hogy akár száz évig élj velem együtt, de én mindig olyannak foglak látni, aminő ma vagy. Én téged, Marianne, mindig csak a szerelem szemüvegén keresztül foglak nézni. Ez a szemüveg pedig rózsaszínű.

Az asztal fölé hajolva megcsókolta Mariannet, aki sugárzott a boldogságtól.

Reggeli után beszélgettek még egy darabig, aztán Limoujel egyszerre ásitozni kezdett. — Bocssás meg, legyeveském, de egész éjjel nem aludtam. Fáradt vagyok. Éjfélutánig táncoltam madame d'Hiverrel, aztán reggeli dumáltam neki, végül még a pályaudvarra is kikísértem. Rámfér egy kevés álom.

Marianne hamarosan lefektette Limoujelt és késő délutánig örködött az álma fölött.

Amikor Marianne a szokott időben felébredt Limoujelt, az bosszankodva megjegyezte:

— Megint eltelt egy nap, amelyet keresztül aludtam. Hidd el, Marianne, hogy ez az éjszakai élet nem alaptermészetem és csak kényszerűségből üzöm. Alapjában véve nappali ember vagyok, aki szereti a napsütést. Alig várom már, hogy vége legyen ennek a foglalkozásomnak. Képzeld el, milyen ragyogó dolog lesz kis falusi kastélyban reg-

gel felkelni, amikor a madarak éneke az ébresztő. Milyen egyszerű a reggeli séta a földelken és a virággal dús réteken! Milyen remek lesz elmézni, amint birtokunk munkásai szántanak, vetnek, aratnak. Esténként az ember a kötelességteljesítés nyugodt tudatával ülhet a kastély terraszán és gyönyörködhetik a fénylő csillagokban, amelyek úgy pisálkolnak, mint az éjjeli mécsesek és észé-
— Bizony, szép dolog ez, a legszebb, amit el lehet képzelni és a sorstól elvárni, — sóhajtott a Marianne, akinek emlékezetében hirtelen föltámadt a Provence mezőinek minden ragyogása.

— És tudod, szívem, Marianne, mi lesz ebben a földi édenben a legszebb?

— Ugyan mi?

— Az, hogy te ott mindig mellettem leszel! A te kedvedért ragyog majd a nap, a te kedvedért nyílnak a virágok, a te kedvedért dalolnak a madarak, a te kedvedért zöldel a rét, terem buzát a föld és érlel gyümölcsöt a fa. A te kedvedért keresem majd én is, hogy életem minden percében megháláljam neked, amiért a feleségem lettél és boldogá teszel.

A lány erre a szerelmi ömlengésre nem tudott másképpen válaszolni, csak úgy, hogy karjait Alexandre nyaka köré fonta és ajkát rátapasztotta annak a szájára.

Amikor szerelmi mámorukból felocsudtak, Limoujel levélpapírt és tollat kért.

— Tudod, aranybogaram, — mondotta — levelet akarok írni madame d'Hivernek, szerelmes levelet. Neked meg kell ezt értened. Tudod, ha látja, hogy már az első napon, amikor elutazott, írok neki, az nagyon jól fog hatni.

Nevetett és Marianne is kacagott:

— Nagy szelítő vagy, Sandy. Ha nem tudnám, hogy valóban szeretsz, megint jelenetét csinálnék. Látod, most magam is mosolyok azon, hogy szerelmes levelet írsz egy másik nőnek. Nem rohantál be éjtóttal a házba, hanem szépen, higgadtan megmagyaráztad, miért írsz. Látod, ha érkeződszkor az éjszakai szerelmi vallomást is ilyen nyu-

godtan közölted volna velem, akkor nem került volna sor a csészetörésre.

Közben az asztalra készített egy frómappát, levélpapírost, tintát és tollat.

Limoujel pizsamában odült az asztal elé és írta a levelet. Minden szót előbb hangosan kimondott, mintha saját magának diktálná:

— Drága Yvonne! Elmentél és erre Páris, a fény városa, egyszerre a sötétség városává lett. Üres lett számomra az egész város az egész világ.

Amikor e sorokat papírra vetem, te már ott vagy lyoni otthonodban, régi környezetben. Gondolysz-e rám? Szerencsétlenségem legszerencsétlenebbike volnék, ha számomra nem lettem volna más, mint puszta szórakozás, futó kaland, amelyre nem érdemes többé gondolni, amint kijutottál a város épületregetegéből. De előzőm magamtól ezt a szomorú gondolatot, mert tudom, vétek ellened, amikor ilyenekre gondolok. Tudom, hogy szeretsz és szeretni fogsz. Csak azért írtam mindezt, mivel ezen az első napon, amelyen nem láthatlak és nem hallhatom csengő szavadat, rettenetes nélkülled az élet. Hogy mégis kibírom, azt csak a szerelmedbe vetett hittemnek köszönhetem. És lesújtottságomban Marianne vigasztal, a hugom, akinek elmondottam szerelmünket és akit nagyon boldoggá tett, hogy te, ma chère Yvonne, szeretsz engem.

— Nagy léhító vagy te, Sandy, — kiáltott közbe Marianne, — csakugyan boldog vagyok, hogy a madame szeret téged, de azért vagyok boldog, mert tudom, hogy ezen a réven pénzhez jutunk.

— Ne zavarj kérlek a levélírásban, — szölt vissza Limoujel, — mert elzavarod gondolataimat. Aztán sietett befejezni a levelet:

— Igen, aranyos Yvonne, Marianne nagyon örül szerelmünknek és sok szerencsét kíván... Amikor ezt a levelet írom, már este van. Tehát az első nap valahogy elmúlt. Bár elmúlt volna az a sok-sok hét is, amely elutazásod és viszontlátásunk közé esik. Ne haragudj, üdvösségem, hogy nem vártam be leveled érkezését és máris siettem írni, azonban legalább így akartam hozzád beszélni. Még azt akarom mondani, hogy csókoljak, százszer csókoljak, ezerszer csókoljak, Alexandre.

— Ez már sok, — dobantott a lábával Marianne.

(Folytatása következik)

Állami tisztviselő a kinevezéssel megszerezte az illetőséget

Aki itt született az más illetőség hiányában igényt tarthat itteni illetőségi bizonyítványra. A kolozsvári közigazgatási tábla határozatai

A közigazgatási táblák elé most kerülnek azok a fellebbezések, amelyek azért adtak be az érdekeltek, mert az állampolgársági revíziós, illetve utólagos bevezetési eljárás során valamely község megtagadta az illetőségi bizonyítvány kiadását. Alább közöljük a kolozsvári közigazgatási tábla két érdekes határozatát.

Róza József nagyváradi lakos, akinek az állampolgársági revízió során igazolnia kellett illetőségét, arra kérte Nagyvárad városi tanácsát, hogy állítson ki részére illetőségi bizonyítványt, minthogy édesapja az uralomváltozás előtt,

1914-től kezdve négy éven át Nagyváradon katonai főállatorvos volt és így az illetőségi jogot megszerezte.

A városi tanács felszólította a kérvényezőt, igazolja azt, hogy édesapja négy éven át tényleg Nagyvárad területén lakott. — Erre Róza felmutatta egy nagyváradi háztulajdonosnak nyilatkozatát, aki igazolta, hogy Róza Sándor katonai főállatorvos négy éven át az ő házában lakott. Ez a háztulajdonos később oda módosította nyilatkozatát, hogy Róza főállatorvos nem 1914, hanem csak 1916-tól kezdve volt a bérlője. Nagyvárad városi tanácsa erre megtagadta a kért illetőségi bizonyítvány kiadását, azzal az indoklással, hogy a magyar közigazgatási törvény értelmében, az illetőséghez csak annak van joga, aki megszakítás nélkül négy éven át ugyanabban a községben, illetve ugyanabban a városban lakott. Minthogy a kérvényező apjának háztulajdonosa utólag csak kétévi tartózkodásra emlékszik vissza, az illetőségi bizonyítványt nem adja ki. Róza a határozat ellen a kolozsvári közigazgatási táblához adott be keresetet. Előadta, hogy édesapja, mint főállatorvos, állami tisztviselő volt s mint állami tisztviselőnek, nem volt szüksége arra, hogy négy évig egy helyen lakjon, mert enélkül is megszerezte az illetőségét. Előadta továbbá, hogy apja az uralomváltozás után hasonló minőségben állami szolgálatba lépett és ezt a tisztséget nyugdíjazásáig viselte. A kolozsvári közigazgatási tábla tegnapi tárgyalásán helyet adott Róza József keresetének és

kötelezte Nagyvárad városi tanácsát, hogy a kért illetőségi bizonyítványt adja ki.

Az ítélet indokolása szerint ugyanis az előző uralom alatt a bejelentés nem volt kötelező és a fellebbező apjának különben nem volt szüksége arra, hogy magát bejelentse, mert állami tisztviselő volt és mint állami tisztviselő, az akkori törvények értelmében, illetőségét a kinevezéssel egyidejűleg megszerezte.

Hasonló természetű ügye volt Szalavetz József niszfalvai, szilágymezei lakosnak, aki szintén apja után kérte az illetőség megadását. Kérését a községi előjáróság elutasította és ezért Szalavetz jogorvoslatért a kolozsvári közigazgatási táblához fordult, amely keresetének helyet adva, az illetőségi bizonyítvány kiadására kötelezte a községi előjáróságot, azzal az indoklással, hogy a tárgyaláson be mutatott iratok tanúsága szerint, Szalavetz József édesapja Niszfalun született, ott nősült és a kérvényező is ott született. Ezek a körülmények feleslegessé tesznek minden más igazolást.

Rádió

PÉNTEK, MÁRCIUS 31.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Beszélő újság. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Ion Jianu dr. előadása. 19.15: Nella Dimitriu énekel. 19.35: Német hanglemek. 20.20: Ion Zamfirescu előadása. 20.35: „Manon”, Massenet 5 felvonásos operája. 21.10: Otilie Cazimir versei. 21.55: Rádióhíradó. 22.30: Sport. 23: Rádióhíradó. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Bagossy Judit zongorázik, Erdélyi János hegedül, zongorakísérettel. 1.30: Hírek. 2.30: Szalonzene. 3.35: Hírek. 5.15: A rádió diákképzése. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Felolvasás. 6.40: Énekelő Ifjúság. 7.25: Sportközlemények. 7.35: Cigányzene. 8.45: Három egyfelvonásos. 9.50: Jazz. 10.40: Hírek. 11: Cigányzene. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Emlékhangverseny. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.35: Gyorsirótanfolyam. 8.05: Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemek.

Bécs. 21.10: Szórakoztató zene. 23.30: Zenekari hangverseny.

Belgrád. 19.20: Zongorajáték. 21: Ének. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Dalos-zenés est. 23: Hegedű és zongoraszónáta.

Páris P. T. T. 20.05: Csellójáték. 22: Lemezek. 22.30: Zenekari hangverseny.

Varsó. 20.05: Zenekari hangverseny. 22.15: A filharmonikusok hangversenye.

Páris P. T. T. 20.30: Zenekari hangverseny. 22: Ének. 22.30: Lemezek. 22.45: Hangverseny.

Varsó. 20: Zenekari hangverseny. 22: Chopin művek. 22.50: Lemezek.

SZOMBAT, ÁPRILIS 1.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemek. Ritmikus torna. Háztartási- és orvosi tanácsok. 12: Hanglemek. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó. 14.30: A déli hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 17: Országór óra. 18.15: „Munka és Jókévd” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: A világ. 20: Const. Gerota előadása. 20.15: „Április 1.” rádióhangjáték. 21: Rádió posta. 21.15: Rádiózenekar. 22: Rádióhíradó. Sport. 22.15: Hanglemek. 23: Beszélő újság. 23.15: Stănescu zenekara. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: A kőbányai plébániái-templom jsmertése. 1.10: Szalonzene. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemek. 3.35: Hírek. 5.15: „Tarka gyermekdelután”. 5.45: Hírek. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.30: Károlyi Gyula zongorázik. 7.50: Magyar nóták. 8.45: Kőváry Gyula vidám csevegése. 9: „A zenélő óra”. Szinmű három felvonásban. 10: Hírek. 11.20: Hangverseny. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.30: Jazz-hármas. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.10: Misszió üzenetek. 6.40: Felolvasás. 7.50: Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája. 8.20: Manga János előadása. 9: Hírek. 9.20: Hanglemek.

Bécs. 20: Négyes. 21.10: Tarka-est. 23.30: Zenekari hangverseny.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 23.15: Táncczene.

Milánó. 20.30: Lemezek. 22: Operatőelőadás. 24.15: Táncczene.

Páris P. T. T. 20.30: Hangverseny. 22.30: Zene. 24.45: Könnyű lemezek.

Varsó. 20.20: Hangverseny. 22: Vidám hangverseny. 23.15: Könnyű és táncczene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóháza. Alapítvány. II. kerület: Tamás-utca. III. kerület: Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-utca. Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-utca. Calea Dorobantilor 2. — Olari-utca. Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-utca. Bul. Carol 54. — Gáz-utca. Strada Brătianu 15/a. Telefon 13.

Alkalmazás

Bejárónő félnapra április 1-re felvétetik. IV., Str. I. Brătianu 29. III. em. 2 a. Engel. 933

Mindenek gazda kerestetik április 1-re egy kisebb gazdaságba. Jelentkezni IV. Str. Vacarescu 22. iskolaszólgánál. 826

Állást keres

Öregbő nő iroda takarítást vállal. Címeiket a kiadóba kéri leadni. 945

Mosást, vasalást vállal szegény tisztességes, tiszta asszony. Cím a kiadóban. 946

Elmennék üzletbe kiszolgálni, vagy kasszához is. II., Comuna I. G. Duca III. ucca 224. (Kardos-telep). 926

Kert ásást, fák és vetemények ültetését vállalja 4 gyermekes munkanélküli. Cím Sípos János, Ronat, Str. Tacit 11. 936

Fiatallány kezdő irodai állást keres Cím a kiadóban. 925

Házvezető, aki elsőrendű diétikus és normál főzési tudással bír, állást keres. Cím: Arad, Str. V. Goldis 5. ajtó 8.

Ada-Kalehről Rahát (szulánkenyér)

Legfinomabb róza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szén kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Fínom le 44. — Különlegesség le 60. — Lokum le 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít

Maticz Mihály, Orsova
Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

Lakás

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmester-nél. 675

Egyszobás garzónlakás I. kerületben április 15-re, vagy május 1-re kerestetik. Címeiket a kiadóban kérem leadni. 942

Szépen bútorozott különbejárátú uccai szoba, fürdőszoba használatlaltal a Mária-szobor közelében kiadó. Cím a kiadóban. 790

Kétszobás fürdőszobás lakás május 1-re kerestetik. Címeiket kérem leadni a kiadóhivataltba.

Modern 3 szobás lakás, fürdő és cselezőszobával, vasúti állomás közelében májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 31. 785

Új épületben háromszobás modern I emeleti uccai lakás napos oldalon, május 1-re kiadó. III. Str. Vilhelm Mühlle 9. az erzsébetvárosi templom közelében. 825

Modern egvedülálló családi ház 2 szoba, előszoba, éléskamra, pince, fürdőszoba, nagy gyümölcsös kerttel, május 1-re kiadó. II. Str. Lunei 34. 824

Háromszobás, modern uccai lakás, napos oldal, I. emelet, május 1-re kiadó. III. Str. Romulus 14. 821

Adás-vétel

Több száz kötet modern és klasszikus regény, lexikonok (Új lexikon, Révay és Mevers Konversations Lexikon), magyar, német és francia nyelvű jogi, filozófiai, társadalomtudományi művek és egyéb könyvek kötetenként is eladók. Cím: Róth, Arad, Sinagoga ucca 2-4.

Modern gyermekkocsi, alig használt, sürgősen eladó I. Str. Eugen de Savoya 13. II. ajtó 10. 823

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliom-pudert, h á r o m színben. Kaputató kizárólag a

Városi Gyógyszertárban
a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.